CATALAN REVIEW
Catalan Review

NORTH AMERICAN CATALAN SOCIETY

You are accessing the Digital Archive of the Catalan Review Journal.

By accessing and/or using this Digital Archive, you accept and agree to abide by the Terms and Conditions of Use available at http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review is the premier international scholarly journal devoted to all aspects of Catalan culture. By Catalan culture is understood all manifestations of intellectual and artistic life produced in the Catalan language or in the geographical areas where Catalan is spoken. Catalan Review has been in publication since 1986.

Esteu accedint a l'Arxiu Digital del Catalan Review

A l' accedir i / o utilitzar aquest Arxiu Digital, vostè accepta i es compromet a complir els termes i condicions d'ús disponibles a http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review és la primera revista internacional dedicada a tots els aspectes de la cultura catalana. Per la cultura catalana s'entén totes les manifestacions de la vida intel lectual i artística produïda en llengua catalana o en les zones geogràfiques on es parla català. Catalan Review es publica des de 1986.

Entrevista amb Maria-Antònia Oliver
Kathleen McNerney

Catalan Review, Vol. XV , No. 1 (2001), p. 145-147

ENTREVISTA AMB MARIA-ANTÒNIA OLIVER

PER KATHLEEN McNERNEY

L'any 1997-98, 'anno horribilis' a la vida de la Maria-Antònia Oliver, es va superar amb grans esforços de l'escriptora. A l'estiu del '97, després d'una malaltia llarga, li van trasplantar el cor; mig any més tard, en plena recuperació, va morir el seu home, l'escriptor Jaume Fuster, company vital durant més de 30 anys. El mateix '98, mesos després, van morir les dues mares, la de la Maria-Antònia i la del Jaume. Passat el primer xoc, Maria-Antònia va començar a fer treballs petits, ja que li mancava la concentració per a obres més àmplies en aquell moment: feia conferències, xerrades, ressenyes, articles breus, entrevistes. A poc a poquet, amb l'estímul de la seva editorial i l'ajut d'alguns bons amics, va reanimar-se per tornar a una novel·la que havia deixat en esborrany abans del trasplantament. La nostra primera pregunta, doncs, és sobre la nova novel·la, que, ja retocada, sortirà a la tardor. Ens explicaràs, Maria-Antònia, alguna cosa de *Tallats de lluna*?

MAO: Jo vaig començar a escriure *Tallats de lluna* abans de saber que em trasplantarien el cor, quan vaig tenir l'embòlia 10 anys abans. Aquesta va ser la idea, després ho has de bastir; aleshores la idea original queda molt petita dins la novel·la d'ara. Tracta d'un xicot de 43 anys que s'enamora d'un noi més jove que té la sida i després ell tambe la té i el més jove es mor. L'havia escrit abans de saber que el meu home es moriria. Aleshores, quan em vaig posar tan malalta, vaig deixar la novel·la i a la clínica vaig començar a escriure una altra novel·la sobre el trasplantament. Però després el meu home va morir i no vaig continuar perquè no podia concentrar-me i no podia deslligar-la de la mort d'en Jaume. No podia escriure sobre la mort d'en Jaume perquè no trobava les paraules; a mi les paraules sempre m'han estat molt amigues, i van deixar de ser- ho. Potser continuaré quan pugui parlar de la mort d'en Jaume. Però tornant a *Tallats de lluna*: Edicions 62 em varen convidar a dinar i van dir que era hora de tornar a escriure. Ja tenia la primera redacció, i la novel·la *Crineres de foc*, i em demanaven que acabés de corregir les dues coses. Em varen dir que en Jaume voldria que escrivís, i tenien raó. Els meus amics també m'ho deien i jo em vaig comprometre a acabar la novel·la. Ara ja l'he acabada. Un amic meu, molt amic, que llegia el meu treball abans de publicar-la, m'ha fet una crítica molt a fons i molt sincera i resulta que em queden 15 dies més de feina per incorporar els seus suggeriments. Abans, jo escrivint sempre em sentia molt a gust, feliç, no patia per escriure. Reescrivint estic molt a disgust i m'ha costat molt, entre d'altres coses perquè jo no

havia pogut verbalitzar la meva ràbia i el meu dolor per al meu home. Quan vaig tornar a reescriure allò que havia escrit abans de saber tot el que m'havia de passar, haver de verbalitzar coses i tornar a fer-ho m'ha costat més dolor. Diuen que el temps ho esborra tot però jo crec que el temps no esborrarà ni l'amor ni el dolor que jo vaig sentir pel Jaume.

KM: Segons alguns crítics (jo mateixa per exemple), la novel·la *Crineres de foc* és l'obra teva amb més riquesa de temes, de símbols, d'argument. Una novel·la de grans aventures universals, va sortir l'any 1985 però amb poca tirada, i fa anys que l'edició està del tot exhaurida. També sembla que existeix una traducció inèdita a l'anglès. Què poden esperar els teus lectors al respecte?

MAO: *Crineres de foc* és una novel·la del '85 de reduït tiratge. L'editorial va tenir una crisi. És la novel·la que jo estimo més, és en la que he deixat més la pell. Pensava que em tornaria boja quan ho escrivia, feliç però boja. Una vegada publicada, vaig veure que tenia alguns defectes i quan l'editorial va anar a fer punyetes vaig decidir que no la publicaria sense corregir-la. Durant aquest temps he començat a corregir-la però no podia concentrar-me; vaig arribar al 5è capítol i la vaig deixar. Ara amb l'experiència de tornar a escriure, penso que podré acabar de corregir-la. Edicions 62 la publicarà. A la traducció anglesa s'hauran d'incorporar correccions i bocins afegits i esborrats. No m'agrada corregir les novel·les. Aquesta és l'única que vull corregir perquè m'agrada com és però podrà quedar millor.

KM: De cara al futur, tens alguna altra obra pensada o planejada?

MAO: Amb el temps potser, no ho sé. Sento que la meva vida és com un gerro trencat. Abans, els sentiments, somnis, idees, tota una vida, estava dins el gerro. Sento que tot el que conformava el meu jo va caure per terra. Els pensaments, sensacions, tot era embolicat, embrutit per coses fora de mi. No puc fer massa projectes.

KM: Però has fet una traducció, oi?

MAO: Sí, he traduït la novel·la de Georges Sand, *François le Champi*, i potser faré una altra traducció per anar fent coses. Per cert, l'altre dia a Binissalem vaig veure un amic que em va parlar de la senyora de Llorenç Villalonga. La casa de Villalonga és un casal cultural, i té molts detalls de la dona que va viure amb ell molt de temps, que es va suïcidar. Potser hi ha una novel·la dins. Tinc ganes de fer-la, i és una bona cosa tenir-ne ganes. Un amic meu a Barcelona, Josep Maria Mestres, que fa teatre, vol que fagi una cosa pel teatre. M'agradaria

agafar textos inèdits d'en Jaume, coses del seu dietari, cartes, e-mails, per fer una obra de teatre. Veus, vaig dir que no tenia projectes, i són tres: una novel·la, una obra de teatre, i una traducció. La veritat és que necessito guanyar diners. Són tres anys sense cobrar, excepte drets d'autor de llibres ja publicats. Ara estic bé de salut i no em donarien de baixa; tampoc no en vull. Vull esforçar-me per continuar la vida. Els amics tenen molt a veure amb les ganes que tinc de viure. A l'embòlia que vaig sofrir fa 13 anys, el trasplantament de fa 3, i sobretot la mort d'en Jaume, em vaig sentir molt estimada —molts amics em trucaven. A la mort d'en Jaume vaig sentir que la gent l'estimava molt, i a mi també, i això em dóna forces i ganes de fer coses.

La Maria-Antònia diu que no va treballar molt durant el temps de la seva malaltia, però veient la bibliografia que segueix, es veurà que mai no ha parat d'escriure.

Amor de cans. Barcelona: Edicions 62, 1995.
Antípodes. Barcelona: Magrana, 1988.
Coordenades espai-temps per guardar-hi les ensaimades. Barcelona: Pòrtic, 1975.
Crineres de foc. Barcelona: Laia, 1985.
Cròniques d'un mig estiu. Barcelona: Club, 1970.
Cròniques de la molt anomenada ciutat de Montcarrà. Barcelona: Edicions 62, 1972.
La dida. Palma: Moll, 1996.
Estudi en lila. Barcelona: Magrana, 1985.
Figues d'un altre paner. Palma: Moll, 1979.
Les illes. With Toni Catany. Montserrat: L'Abadia, 1975.
Joana E. Barcelona: Edicions 62, 1992.
Margalida, perla fina. Montserrat: L'Abadia, 1985.
Negroni de Ginebra. Barcelona: Edicions 62, 1993.
El pacaticu. Montserrat: L'Abadia, 1988.
Punt d'arròs. Barcelona: Galba, 1979.
"Que patines, Laura?" Unpublished filmscript, 1985.
El sol que fa l'ànec. Barcelona: Magrana, 1994.
Tríptics. Barcelona: Edicions 62, 1989.
El vaixell d'iràs i no tornaràs. Barcelona: Laia, 1976.
Vegetal i Muller qui cerca espill. Barcelona: La Llar del Llibre, 1982.